

TALLINNA LINNAMUUSEUM: OLULISEMAD SÜNDMUSED 2016. AASTAL JA 2017 ARENGUSUUNAD

2016 oli Tallinna Linnamuuseumile (TLM) uute suundade aasta

Praeguseks koondab 2017. aasta lõpul oma 80. sünnipäeva tähistav Tallinna Linnamuuseum kümnet vanalinnas ja Kadriorus asuvat allüksust, mis säilitavad ja tutvustavad siinset ajalugu ja kultuuripärandit nii linna külalistele kui ka kohalikele kogukondadele.

2016. aasta oli Tallinna Linnamuuseumile edukas, kokku külastas Tallinna linnamuuseumit 221 067 huvilist ja avati 50 näitust. 2969 ekskursioonist võttis osa 45 815 inimest, 1235 muuseumitunnist 22 410 osalejat, mis teeb tuhatkond õppurit eelmisest aastast rohkem. Lisaks toimus 405 mitmesugust üritust nagu perepäevad, loengud, kohtumisõhtud ja kontserdid.

1. 2016. a. keerukaimaks ehitus- ja restaureerimisobjektiks osutus vanalinnas avatud uus, TLM mitmeaastase töö tulemus, Raidkivimuuseum kogueelarvega 409 729 eurot. Muuseum pälvis Eesti Sisearhitektide Liidu aastapreemia nominendi staatuse ja on uus turismiobjekt Tallinnas.
2. 2016. a. nõudsid palju tähelepanu viies muuseumis tehtud suuremad ekspositsiooni uuendustööd ja investeringud ajalooliste hoonete renoveerimisse ja kaasajastamisse.
3. Aasta tõi uue väljakutsena muuseumi koosseisu veel ühe uue üksuse, Tallinna Vene muuseumi. Aastaga korrastati ajaloolist hoonet, komplekteeriti muuseumi meeskond, valmistati ette uus aastanäitus, töötati välja haridusprogrammid ja ekskursioonid.
4. Esimese Eesti muuseumina avas TLM virtuaalekspositsiooni Google Arts & Culture platvormil, mis võimaldab muuseumi ja selle varadega tutvuda kõikjal maailmas pälvides 2016 Eesti muuseumide aastaauhinna galal Arenduse MuuSa auhinna.
5. Möödunud aastal külastas Linnamuuseumit kaks revisjonikomisjoni: linnakantselei ja Tallinna Linnavolikogu oma. Tallinna Linnavolikogu revisjoni mahukas lõpuakt tunnustas Linnamuuseumi tegusust, arenemisvõimelisust ja sihtgruppidele orienteeritust.

Samas taastas ja avas TLM 2015.a. külastajatele linlaste kultuuripärandit ning arendas kõiki oma filiaale ning edendas uusi projekte.

TLM külastajate arv:

2012	2013	2014	2015	2016
195195	196097	241006	231649	221067

Kolme viimase aasta jooksul on TLM teeninud stabiilselt omatulu:

2014	2015	2016
716146	696659	743991

Mõned 2016. a. teetähised:

- Uut muuseumipublikut kaasavatest üritustest väärrib esile tõstmist koostöö mitme välissaatkonnaga. Neist kõige edukamaks ja külastatavamaks osutus TLM ning Jaapani suursaatkonna koostöös Kiek in de Köki suurtükitornis eksponeeritud rändnäitus "Sõdalase tee. Jaapani võitluskunstide ajalugu".
- Eesti Muuseumide Aastauhindade galal pälvis muuseum parima koguhoidja tiitli projekti „Keraamikakogu fajansi ja portselani avahoidla“ eest.
- Linnamuuseumi keskaegses kaupmehemajas avati kaks renoveeritud ja uuenenud kontseptsiooniga näitusesaali. Püsiekspositsiooni uuendatud näitusesaal käsitleb muutuvat linnaruumi ajavahemikus 1825-1914.
- Fotomuuseum Raevanglas viidi lõpule teise korruse saalide renoveerimistööd ning uue lisaväärtusena avati uus näitusesaal.
- Tallinna linnamuuseum võttis üle SA Vene muuseumi varad.
- Teostati infograafika Peeter I majamuuseumis. Eesti ja vene kultuurisidemeid kajastavad muuseumid Tallinna Vene muuseum ja Peeter I majamuuseum organiseeriti ühtseks struktuuriüksuseks.
- Ehitati välja Tallinna Vene muuseumi kolmanda korruse töö- ja puhkeruumid, renoveeriti kolm alumise korruse saali.
- Ehitati välja Raidkivimuuseumi infokiosk.
- Kalamaja Lastemuuseumis Miiamilla vahetati välja nõukogudeaegne amortiseerunud kesküttesõlm, kaasajastati lastemuuseumi kogudehoidla.
- Esmakordselt, viidi läbi töötajate rahuloluuring ja moodustati töökeskkonnanõukogu.
- Muuseumitöösse kaasati eri kogukondi ja asumiseltse, kevadel korraldati rahvarohke teabepäev ajaloolise Kopli kalmistu mälestuseks. Ürituse tulemina koguti esemeid ja mälestusi ning kaardistati ajaloost seni teadmata fakte.
- Eri kogukondade kaasamisprogramm, koostöös erinevate välisriikide saatkondadega on toimus juba teist aastat Kadrioru lastemuuseumis Miiamilla läbiviidava suvelaagriga „Kolme kultuuri ABC“.
- Muudeti Neitsitorni muuseumkohviku kontseptsiooni ja töökorraldust. Teine, endisel kohvikukorrus sisustati muuseuminõuetele vastavaks seal avatud uue näitusega Tallinna kohvikukultuurist. IV korrusest sai seminari ja üritustesaal.
- Koostöös Türgi Vabariigi suursaatkonnaga esitleti esmakordselt muuseumi kunstikogusse kuuluvat Sultan Osman II portreed. Ürituse osales väljapaistev Türgi ajaloolane ja arvamusliider, Istanbuli ülikooli ajaloo professor İlber Ortaylı.
- Linnamuuseumis toimusid sügisese rahvuskultuuride nädala ürituste töötoad, ekskursioonid ja loengud.
- Jätkusid populaarsed loengusarjad: Peeter I majamuuseumi loengusari venekeelsele ajaloo huvilisele publikule, kolmandat aastat toimuva Tallinna ajaloo loengusari Neitsitornis, ja uued - Tallinna arheoloogiale pühendatud loengusari ning loengusari „Teel moodsa linna suunas“.
- Kadrioru muuseumid rikastasid Kadrioru suveöö üritusi.
- Kirjanduskeskuse moodustamine põhjal viidi lõpuni kirjanike muuseumide, nende põhivara ja dokumentatsiooni üleandmine.
- Teostati mahukas taotlus EASile Tallinna Dominiiklaste kloostermuuseumi rajamiseks.

- Linnamuuseumi uued näitused kõnetasid trüki- ja visuaalset meediat kõige rohkem. Esiletõstmist väärivad Fotomuuseumi aastanäitus "Kaherattalised Eestimaa teedel" ja Kiek in de Köki suurtükitoris eksponeeritud rändnäitus "Sõdalase tee. Jaapani võitluskunstide ajalugu", Neitsitorni näitus "Kohtume kohvikus! – Tallinna kohvikukultuurist 1920.-1930. aastatel" ja paljud teised väljapanekud.
- Kultuuri valdkonnas tehti rahvusvahelist koostööd, liituda eri valdkondade võrgustikega, suurendati sidusust kogu Euroopa kultuuriga ja arendati kultuurisidemeid Läänemere ruumis ning Venemaaga, unustamata sealjuures Tallinna kultuuriloolist eripära (*eraldi väljatooduna toimuvad vähemusrahvuste üritused Tallinna päeval*).
- Sõlmiti TLM ja Peterburi Ajaloomuuseumi kultuurikoostöölepe.
- Algas Vene 17 peamaja ekspositsiooni uuenduste kontseptsiooni elluviimine. Valmis keskaegse keldriruumide avamise ja eeskoja disaini-põhiprojekt, ehitati välja keldri ventilatsioonisüsteem, renoveeriti lagi ja seinad, jätkub kogu keldri avamise ettevalmistustöö.
- Tallinna käsitöölise muuseumi kontseptsiooni loomine, sisearhitektuurne projekt.
- Linnamuuseum osales rahvusvahelisel muuseumipäeval ja traditsioonilisel muuseumiöööl. Linnamuuseumit ja selle filiaale külastas sel ööl kokku 9605 muuseumihuvilist, neist ca 60 % olid noored.
- Tallinna päeva ja vanalinna päevade raames oli linnarahval võimalus osa võtta TLM korraldatud üritustest kõigis muuseumi filiaalides.

Investeeringud:

2016	2016	2016	2016	2016	2016	2016	2016
Raidkivi muus. infokiosk	Raidkivi muus. tööd	Raidkivi Kuivatus seadmed	Kalamaja lastemuus. soojussõlm	Vene m. katuse arh. osa projekt	Dominiiklaste kloostermuus. Arh. Projekt	Vene 17 Keldri ventilatsioon	Uued valguslahendused
23557	35880	5180	10818	8458	17597	9432	28602

2016 püstitatud eesmärkidest jäi investeeringu puudusel teostamata Kalamaja lastemuuseum Miiamilla fassaadi remont.

2017. aasta olulisemad arengusuunad:

Vastavalt Tallinna arengukavale 2014-2020, planeeritakse,

Tallinna Linnamuuseumi tähtsündmused aastal 2017.

1. Alustatakse Linnamuuseumi 80. juubeliaasta üritustega.
2. Keskaegse kaupmehemaja (Vene 17) ekspositsiooni uuenduste kontseptsiooni elluviimine, kaasajastatakse muuseumi sissepääsukorras, renoveeritakse kogu keskaegne keldriruum ja avatakse avahoidlana üksikkülastajatele.
3. Raevangla ekspositsiooniruumi loomine Fotomuuseumis.

4. Jätkeb Tallinna Vene muuseumi käivitamine TLM osakonnana (Eesti ja vene kultuuri vastastikuste sidemete uurimisele pühendunud muuseum). Jätkeb ajaloolise hoone renoveerimine (muinsuskaitse eritingimused, ehitusekspertiis, katus, fassaad).
5. Raekoja plats 12 Tallinna käsitöölise muuseumi uue kontseptsiooni ja sisekujundusprojekti loomine ja elluviimine. Muuseum tutvustab Tallinna kunagise käsitöökultuuri traditsioone ja pakub võimalust käsitöö õilsates kunstides ka ise kaasa lüüa.

Olulisemad 2017. a. teetähised:

- EASile estatud projekti Dominiiklaste kloostri muuseumi rajamise positiivse otsuse puhul algab uue muuseumikontseptsiooni elluviimine.
- Viiakse läbi muuseumiprogrammid ca 13 000 Tallinna üldhariduskooli õpilasele.
- Suurtükitornis Kiek in de Kökis avatakse uus väljapanek 18.–19. saj Tallinna linnakindlustustest.
- Lastemuuseum Miiamilla Kalamaja ajastuhõnguline funk maja saab rikkamaks uue väljapaneku ja ajastukohase tegevusruumi näol, rajatakse muuseumi õueterrass, haljastakse siseaed.
- Korraldatakse teabepäev Tallinna Siselinna kalmistul.
- Neitsitorni esisel platsil luuakse ekspositsioon, paigaldatakse Peterburist tellitava suurtükikoopia ja 13 saj. sõdalase figuur, Taani kuninga aias avatakse TLM fotonäitus.
- Muude sündmuste seas on plaanis läbi viia TLM juubeli teaduskonverents.
- Viiakse läbi üldhariduskoolidele suunatud õpetajate infopäev.
- Antakse välja TLM haridustööd ja aastanäitusi tutvustava ajakirja "Laegas" kolmas number ja muuseumi haridustöö vihik.
- Koostatakse keskaegset kaupmehemaja ja muuseumi rariteete tutvustav juubeliraamat.
- Antakse välja Tallinna Linnamuuseumi artiklite kogumik.
- Korraldatakse pidulik juubeliaasta vastuvõtt erinevatele koostööpartneritele korraldatakse Tallinna Raekojas.
- Kogu Linnamuuseumi tegevusvaldkonna - Tallinna ajaloo ning linna eri rahvusest kodanikkonna eluolu ja kultuuri iseloomustava ainese säilitamine, uurimine, vahendamine ja eksponeerimine hariduslikel, teaduslikel ja elamuslikel eesmärkidel.

Koostas

Kalmar Ulm
Tallinna Linnamuuseumi direktor

27.02.2016